

KARÁCSONYI KONCERT

2021. DECEMBER 20. 19.30

ZENEAKADÉMIA

Nagyterem

concerto
BUDAPEST

KARÁCSONYI KONCERT

BEETHOVEN 4. (G-dúr) zongoraverseny, op. 58

1. *Allegro moderato*
2. *Andante con moto*
3. *Rondo. Vivace*

-szünet-

BEETHOVEN 7. (A-dúr) szimfónia, op. 92.

1. *Poco sostenuto - Vivace*
2. *Allegretto*
3. *Presto*
4. *Allegro con brio*

Berecz Mihály zongora
Concerto Budapest

Vezényel: **Keller András**

BERECZ MIHÁLY

„Egy historikus előadásnak nem kell szükségszerűen korabeli hangszereken megszólalnia. A dolog valójában a zeneszerző kottairásának és zenei jelzéseinek történeti kontextusban való értelmezéséről szól” – nyilatkozta Berecz Mihály a londoni Királyi Zeneakadémia Harriet Cohen Bach-díjának elnyerése után. A fiatal magyar pianista művészi horizontján egyébként a legfontosabb helyet Bach, Beethoven és Bartók foglalja el, akiknek alkotásait egyaránt igyekszik a művek saját, stilisztikai értelemben természetesen igen különböző szövegkörnyezetéhez hűen megszólaltatni. A Junior Prima díjas Berecz Mihály, bár voltaképpen még mindig pályakezdő, nemzetközi értelemben is egyre keresettebb művész. 2018-ban első díjat nyert a II. Manhattan Nemzetközi Zenei Versenyen, az idén, 2021-ben pedig Liszt-Bartók-díjat kapott a 15. Anda Géza Nemzetközi Zongoraversenyen.

KELLER ANDRÁS ÉS A CONCERTO BUDAPEST

A Concerto Budapest Magyarország egyik vezető nagyzenekara. Egyéni hangzásával, nagy ívű műsorszerkesztésével különleges és meghatározó szereplője a magyar és nemzetközi zenei életnek. Széles repertoárja a jól ismert klasszikusoktól napjaink kortárs darabjaiig terjed. Progresszív karaktere elementáris erővel nyilvánul meg zenészei játékában. A Concerto Budapest visszatérő vendégei olyan világhírű művészek, mint Gidon Kremer, Heinz Holliger, Isabelle Faust, Boris Berezovsky, Jevgenyij Koroljov. Művészeti igazgatója 2007 óta Keller András, hegedűművész, karmester, a Keller Quartet alapítója. Keller szólístaként, koncertmesterként és kamarazeneszként is világszerte elismert muzikus. Számtalan nemzetközi díja mellett Magyarországon elnyerte a Liszt Ferenc-, Bartók-Pásztory-, illetve a Kossuth-díjat. 2016. januárja óta a londoni Guildhall School of Music and Drama kiemelt hegedűprofesszora.

BEETHOVEN: 4. [G-dúr] zongoraverseny, op. 58

Amikor Beethoven huszonkét évesen Bécsbe költözött, ahhoz, hogy a város pezsgő zenei életében boldogulhasson, feltétlenül szüksége volt arisztokratákra. Éppen ezért vitte magával Waldstein gróf ajánlólevelét, amelynek felmutatása után Karl von Lichnowsky herceg azonnal be is fogadta városi otthonába. A főnemes persze nem kizárólag baráti szívésségből cselekedett így: a függő viszony bizonyos értelemben kölcsönös volt. A bécsi arisztokraták ugyanis előszeretettel rendeztek házi zeneestélyeket, amelyek színvonala határozottan emelni tudta társasági renoméjukat, Lichnowsky és felesége azonban nem sokkal korábban veszítette el leghíresebb pártfogoltját, Mozartot. Beethoven így voltaképpen kapóra jött a művészetpártoló házaspárnak, és hamar be is váltotta a hozzá fűzött reményeket: az estélyeken, illetve az arisztokrata mecénások kulturális rangját erősítő zenei párviadalokon, amelyeken felléptették védenceiket, a bonni fiatalember rendre legyőzte ellenfeleit, lenyűgözve hallgatóságát szárnyaló fantáziájával, izgalmasan kiszámíthatatlan rögtönzéseivel és a Mozartétól olyannyira különböző szertelen, nyers, szenvedélyes és kifejezésteljes zongorajátékával.

Előadómódjának újszerűségét, improvizációinak eleveenségét máig híven őrzik zongoraversenyei az első alakváltozatában még Bonnban készült B-dúr darabtól kezdve, amelynek zongoraszólamát Beethoven éveken át le sem jegyezte tisztességesen, mivel rendszerint fejből, rögtönözve játszotta, egészen az ötödik, Esz-dúr kompozícióig, amely viszont sajátosan megkonstruált formájával már a szerkezet lényeges elemeként rögzíti az improvizatív, fantáziaszerű elemeket is, mint a darab genezisének elválaszthatatlan részeit. Az 1805-1806-ban komponált *G-dúr zongoraverseny* a komplex dramaturgia e megszilárdulási folyamatának jellegzetes képviselője a maga markáns gesztusaival, valószerűtlen harmóniai kapcsolataival, áttetsző zongorapassážsaival és záró tételének száguldó eufóriájával. A mű első nyilvános előadására 1808 decemberében került sor a Theater an der Wienben azon a mammutkoncerten, amelyen a versenymű mellett a *C-dúr mise* részletei, az 5. és a 6. *szimfónia*, egy koncertária, valamint a *Karfantázia* is elhangzottak. A zongoránál maga Beethoven ült, akinek romló hallása miatt pianistaként ez volt az utolsó nyilvános fellépése.

BEETHOVEN 7. (A-dúr) szimfónia, op. 92.

Ha az 1808 végén rendezett hangverseny dupla szimfóniát, versenyművet és egyebeket felvonultató műsora fantasztikus hosszúságával tette próbára a közönség érdeklődését és béketűrését a rosszul fűtött színházteremben, akkor az öt évvel később, 1813. december 8-án a bécsi egyetem épületében megtartott koncert programja a bizarrságával tüntetett. Az eseményt a hanai csatából hazatért katonák javára rendezték, de a hallgatóság nem ezért töltötte meg zsúfolásig a termet, hanem mert a szervezők olyan műveket ígértek, mint amilyen Johann Dussek és Ignaz Pleyel két indulója volt trombitára és zenekarra, amelyben a szólót „Mälzel úr mechanikus trombitása”, vagyis egy zenei robot játszotta, illetve Beethoven „battagliája”, a *Wellington győzelme*. Utóbbi miatt hatalmas, több mint száz muzsikust számláló zenekar lépett fel az eseményen tele a zenei élet notabilitásaival: a koncertmester Schuppanzigh volt, de játszott az alkalmi együttesben Spohr, Hummel, Moscheles és Meyerbeer is, az oldalfolyosón elhelyezett ütősöket és trombitásokat pedig Salieri irányította.

Mindemellett a programon megbújt Beethoven legújabb szimfóniája, az 1811-12-ben komponált A-dúr alkotás is, amely, bár nyilván kevésbé számitott szenzációs látványosságnak, mint a másik két darab, azért éppen eléggé meghökkentette a közönséget. Mint a karmester és muzikológus Jan Caeyers írja róla: „Ennek a szimfóniának minden egyes része egy ritmikus sejtje épül, amely azután megismétlődik és látszólag végtelen láncolatként robbanó hangtömeggé alakul át. Ebben különösen az üstdoboknak jut meghatározó szerep, azok skandálják a ritmusokat és üzik-hajtják a zenekart. [...] A felszínre törő öserő a transzbaeséshez hasonló, orgiaszerű féktelenség pillanataiban éri el a maga csúcspontját.” Ezt a beethoveni mércével mérve is kérelhetetlen energiát több zenész is túlzásnak érezte, Carl Maria von Weber például állítólag úgy nyilatkozott, hogy ilyesmit csak az ír, akinek elment a józan esze. A kritika azonban lelkesen fogadta az új szimfóniát, a közönség pedig már ott helyben megismételtette a mű azóta is legnépszerűbb tételét, az *Allegrettót*.

CHRISTMAS CONCERT

BEETHOVEN

Piano Concerto No. 4 in G major, Op. 58

- intermission -

BEETHOVEN

Symphony No. 7 in A major, Op. 92

Mihály Berecz piano

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **András Keller**

Ludwig van Beethoven's penultimate piano concerto and his seventh symphony: Concerto Budapest close 2021 at their traditional pre-Christmas concert with this large-scale and noteworthy programme. Mihály Berecz, who at the Liszt Academy Beethoven Day last year commemorating the 250th anniversary of the birth of the composer performed the *Concerto in C minor*, and at the orchestra's most recent season opening concert the *Piano Concerto in B-flat major* in the company of András Keller and ensemble, this time takes on the solo in the *Piano Concerto in G major*. Beethoven's *Symphony No. 7* is a favourite of many, not least because of its famous second movement that has been the inspiration for many artists, thus it features, for instance, in the movies *Falling* and *The King's Speech*. The 1813 premiere of the symphony was received with perhaps the most rapturous acclaim the composer had ever experienced, although it is true that this was largely due to other politically charged works also performed at the concert. The first movement starts with the longest slow introduction of all his symphonies, thus filling the listener with pleasurable anticipation, its second movement is a mournful march followed by a lively Scherzo, and the piece concludes with a sweeping finale.

**concerto
BUDAPEST**

KONCERTÉLMÉNYT KARÁCSONYRA!

AJÁNDÉKUTALVÁNY
ÉS SZABADON ÖSSZEÁLLÍTHATÓ
À LA CARTE CSOMAGOK
A 2022-ES KÍNÁLATUNKBÓL

3 koncert **15%**

4 koncert **20%**

5 koncert **25%**

kedvezményel

concertobudapest.hu

concertobudapest.hu

